

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

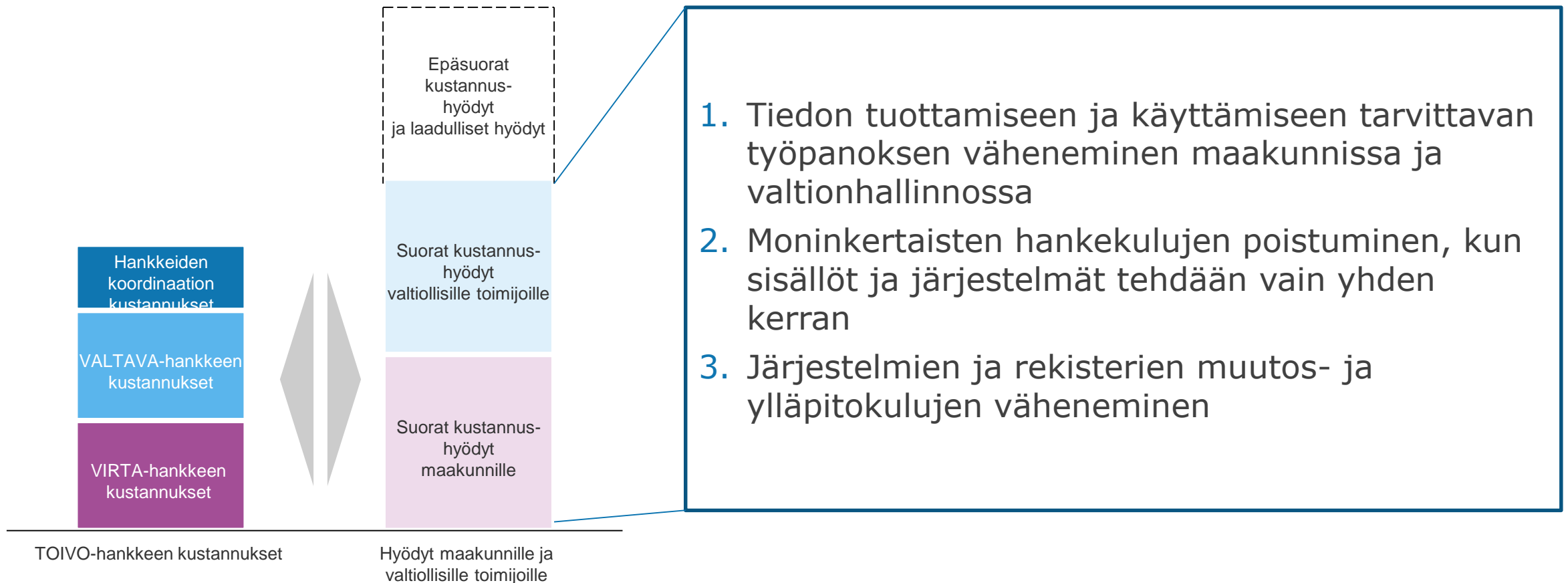
Miten arvioida tiedolla johtamisen kustannushyötyjä? Toivo-ohjelman kustannushyötyarvio

27.2.2019

Agenda

- Toivo-ohjelman erilaisten hyötyjen logiikka
- Suorien hyötyjen arviointi
- Epäsuorien hyötyjen arviointi
- Kustannusten arviointi
- Kustannusten ja hyötyjen realisoitumiseen vaikuttavat tekijät

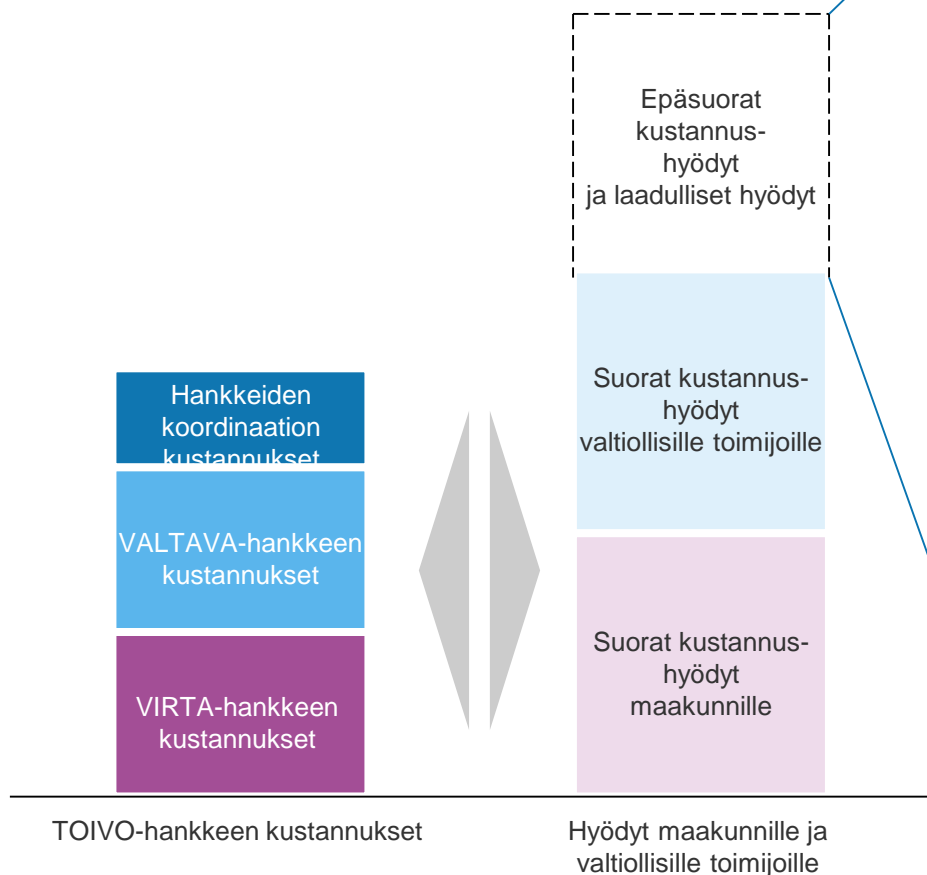
TOIVO- ohjelman suorat kustannushyödyt syntyvät käytännössä kolmen mekanismin kautta – näistä tiedontuotantoon käytettävän työpanoksen väheneminen on merkittävin

Tiedolla johtamisen kustannushyötypotentiaali muodostuu tiedon tuottamiseen, koostamiseen ja käyttämiseen kuluvan työpanoksen vähentymisestä

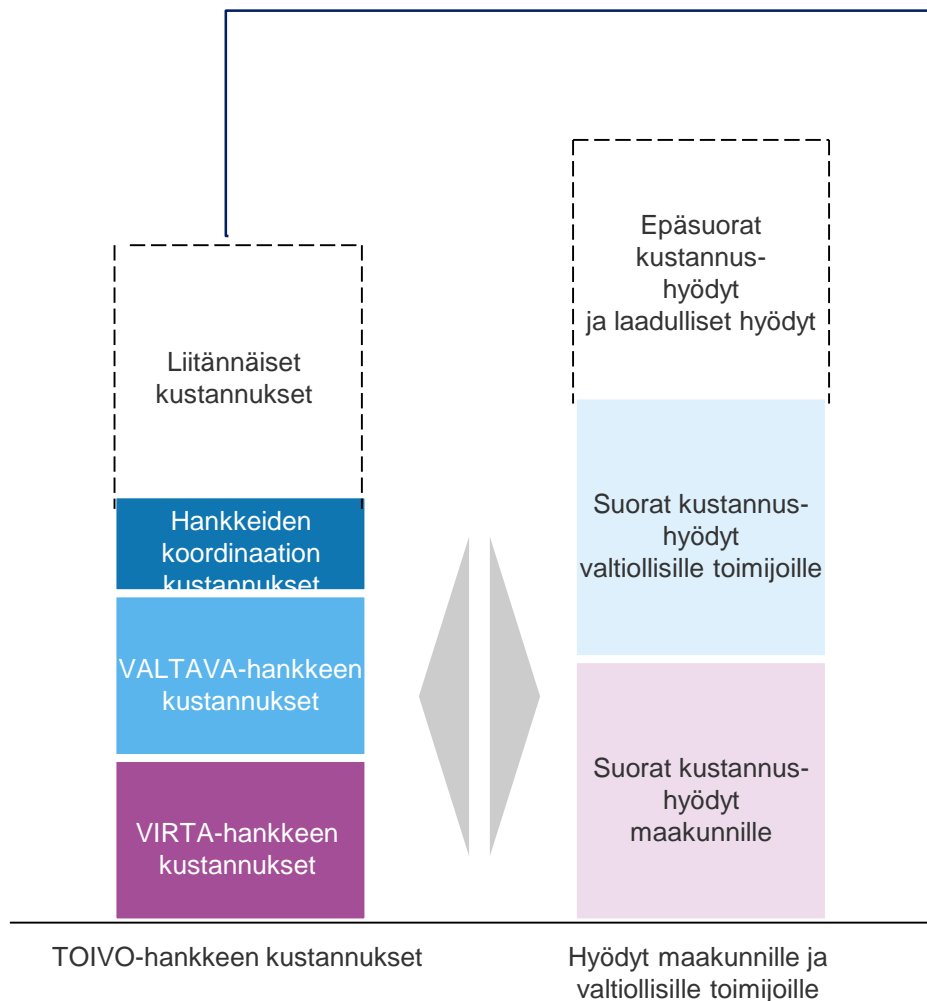
Pääkategoria	Kustannushyödyn kuvaus	Kustannushyödyn realisoituminen
Tiedon tuottamisen kustannukset	<ul style="list-style-type: none"> • Moneen kertaan kirjaaminen eri viranomaisraportointien tietosisältöjen täyttämiseksi vähenee 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoitohenkilöstön työaika vapautuu kirjaamiseen kuluvan ajan vähentyessä
	<ul style="list-style-type: none"> • Tietojen raportointi eteenpäin suoraviivaistuu, kun raportoidaan vain kerran 	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnissa (tulevissa maakunnissa) toimivien viranomaisraportointia THL:lle ja muille valtakuntakunnallisille viranomaisille tekevien työaika vapautuu
Tiedon koostamisen kustannukset	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedon koostaminen yhteen helpottuu yhden tietopohjan ja järjellisen toimijamäärän ansiosta 	<ul style="list-style-type: none"> • Valtakunnallisesti tarvittavan tiedon koostamiseen tarvittavaa työn määrä vähenee
	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedon tarkastamisen ja jalostamisen automaatio tai puoliautomaatio 	<ul style="list-style-type: none"> • Valtakunnallista tiedon käsittelyä ja jalostamista tekevän henkilöstön työaika vapautuu
Tiedon käyttämisen kustannukset	<ul style="list-style-type: none"> • Sote-tiedosta saatavia mittareita ja valmisraportointia kehitetään valtakunnallisesti 	<ul style="list-style-type: none"> • Kunnissa (tulevissa maakunnissa) johdon raporttien tekemiseen käyttämää työaika vapautuu
	<ul style="list-style-type: none"> • Päätöksenteon tueksi tarvittava jalostettu tieto saadaan jaettua yhden rajapinnan kautta 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedon julkaisemiseen ja eteenpäin raportointiin kuluva aika eri viranomaisilla vähenee

Suuri osa hyödyistä on epäsuoria, kuten ajankohtaisemman ja laadukkaamman tiedon perusteella tehty vertailu ja siten syntyvät paremmat palvelutuotantoa koskevat päätökset

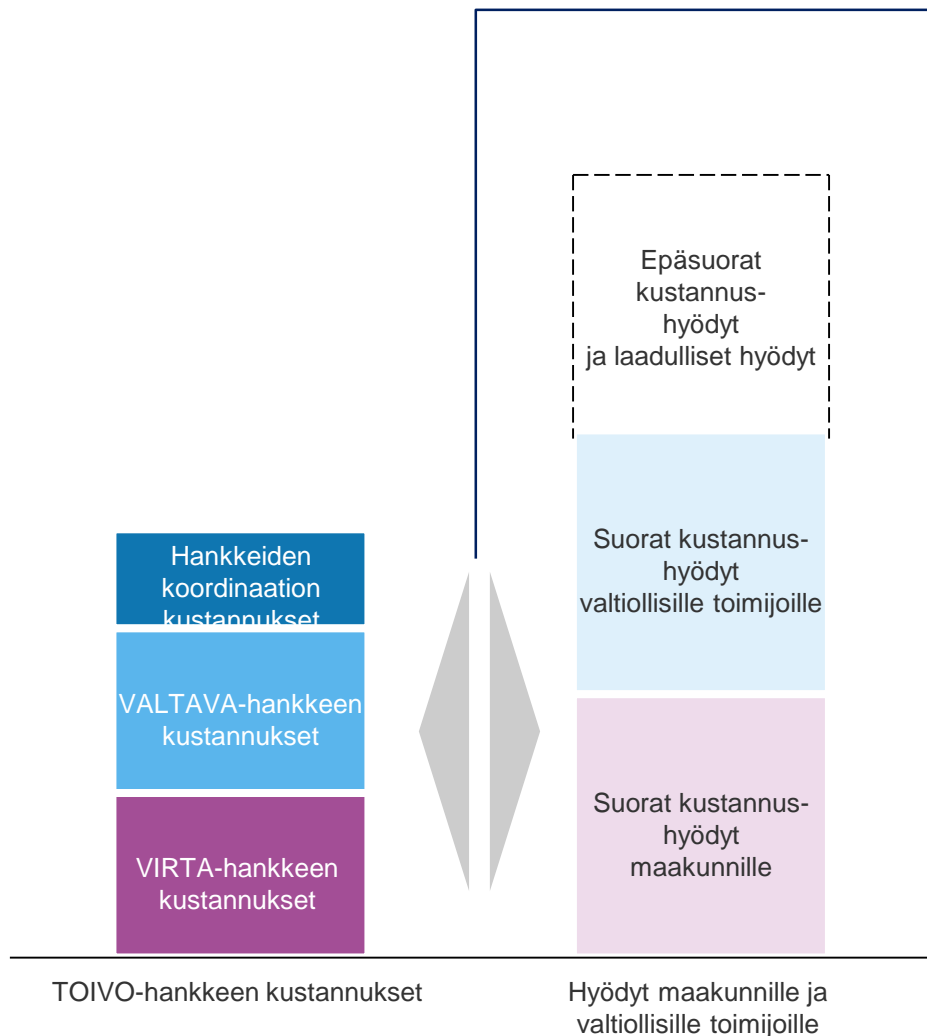
- Ajantasaisempi, laadukkaampi ja kattavampi sote-tieto mahdollistaa paremman päätöksenteon
 - Mahdollistaa (maakuntien) ohjaamisen ja "viisaana järjestäjänä" toimimisen
 - Mahdollistaa koko palveluketjun hahmottamisen
 - Parantaa palvelujen integraatiota (esimerkiksi säästöjä kalliiden asiakkaiden palvelunkäytön vähentymisestä)
 - Mahdollistaa vaikuttavuuden kautta johtamisen
- Vertailukelpoisuus maakuntien välillä kasvaa jos ajantasainen ja yhteismitallinen tieto on kaikille saatavilla
 - Auttaa tunnistamaan oman organisaation "heikkoudet" ja kohdistamaan kehitystoimenpiteet ja mahdollistaa parhaiden käytäntöjen leviämisen maakuntien välillä
 - Parantaa toiminnan läpinäkyvyyttä valtion suuntaan, mahdollistaen paremmin suunnatun tuen ja ohjauksen
 - Parantaa toiminnan läpinäkyvyyttä asiakkaiden suuntaan, mikä parantaa asiakkaiden mahdollisuuksia tehdä tietoon perustuvia valintoja

Kustannukset muodostuvat hankekuluista ja koordinoinnista – hankkeella on riippuvuuksia myös muihin hankkeisiin ja maakuntien järjestelmiä päivittämiseen

- **Hankekoordinoinnin kustannukset**
- **Valtava-hankkeen kulut** muodostuvat
 - Kansallisten tietosisältöjen ja kirjausten määrittämiseen käytetystä työajasta
 - Kansallisen tiedontuotantoprosessin muutokseen tarvittavat kehityskulut
 - Kansallisten alustojen kehityskulut
- **Virta-hankkeen kulut** muodostuvat
 - Maakuntakohtaisten tietosisältöjen määrittämiseen ja tietotarpeiden määrittämiseen tarvittava työaika
 - Maakuntakohtaisesta muutoksen toteutuksesta tiedon keruun osalta
 - Uusien tietotyökalujen kehittäminen ja käyttöönotosta
- **Liitännäiset kulut:**
 - MATI-hankkeen kulut (maakuntien tietopalustat),
 - Muutokset lähdejärjestelmiin (asiakas- ja potilastietojärjestelmät). Nämä tarvitaan hyötyjen toteutumiseksi, mutta Toivo on vain yksi syy näiden päivittämiseen

Kustannusten ja hyötyjen realisoitumiseen vaikuttavat hankkeen rajaaminen, vaiheistaminen ja suhde muuhun kansalliseen infrastruktuuriin

- Palveluntuottajien tietojen koostamiseen liittyvät integraatiokustannukset
 - Vaihtoehtoina Kelan tietoa sisältävät sisällöt vs. maakuntakohtaiset toteutukset
- Lähdejärjestelmiin liittyvät kulut
 - Lähdejärjestelmien konsolidointi
 - Maakunnille maksettavaksi jäävät lähdejärjestelmien päivitykset
 - Valtaosa epäsuorista kustannuksista syntyy lähdejärjestelmien kehittämisessä ja päivittämisessä – tähän vaikuttaa enemmän lähdejärjestelmien kehittäminen kuin kansalliset ohjeistukset
- Muutosten tekeminen tietosisältöihin ja toimintatapojen uudistaminen läpi ketjun vaatii resursseja ja aikaa
 - Mikäli raportointivelvoitteet laajenevat hankkeen myötä entisestään, syövät ne helposti maakuntapäissä tavoitettavat säästöt
- Raportointipään kansallisten ja maakuntakohtaisten valmissisältöjen ajantasaisuus ja saatavuus vaikuttaa tiedon käyttämisen hyötyihin
- Toivo-hankkeen mahdollinen vaiheistaminen voi myöhästyttää hyötyjen realisoitumista